

NIEUWSBRIEF TERRA NOVA

januari 2016

De Terra Nova Nieuwsbrief is een uitgave van de Stichting Terra Nova en wordt jaarlijks aan alle sponsors, donateurs, Terra Nova werkgroepleden of anderszins in de Terra Nova geïnteresseerden toegezonden.

Terugblik op 2015

Bestuurlijke ontwikkelingen

Vanaf 1 januari 2015 heeft Govert van Wesel de taak van penningmeester voor de Stichting Terra Nova op zich genomen. Hij volgt de in 2014 afgetreden André Kortekaas op.

De Terra Nova bij Joram Lehmann in Rotterdam voor een nieuwe mastkoker.

Wergroep Exploitatie Terra Nova

De werkgroep Exploitatie TN heeft zich het afgelopen jaar in het bijzonder ingezet tijdens Sail Amsterdam 2015, maar ook voor diverse andere evenementen en feestjes. Andere taken van de werkgroep zijn het zo actueel mogelijk houden van de website en het meedenken over en het helpen met de verdere inrichting van de ontmoetingsruimte. Kwam voorheen alles op het bordje van Jan Lock, het is fijn dat er nu meer mensen mee denken en organiseren.

Ligplaats

Sinds april 2014 heeft de Terra Nova een ligplaats in Dordrecht aan het terrein van de sinds 2000 gesloten Scheepswerf en Machinefabriek De Biesbosch¹. Vorig jaar vertelden wij al dat

¹ Adres: Maasstraat 11/13, 3313 CR Dordrecht

Een van de in februari ontvangen foto's van de Terra Nova met gestreken mast en gieken.

het terrein nog opgeknapt moet worden. Het slechte nieuws is dat de herontwikkelingsplannen nog niet zijn gestart, het goede nieuws is dat deze wat de gemeente betreft nog steeds niet van de baan zijn. We houden goede moed.

De Terra Nova ligt opzij de René Siegfried, het vlaggenschip en museum van vereniging De Binnenvaart. De eerste week van februari vierde vereniging De Binnenvaart haar 25-jarig jubileum met een speciaal feestprogramma. De Terra Nova opende deze

periode eveneens haar deuren. Dit leverde goede PR op en we ontvingen van een bezoeker een paar mooie foto's uit vroeger tijden.

Iedere eerste zaterdag van de maand is de René Siegfried open voor bezichtiging. Wanneer de Terra Nova niet aan de reis is haakt zij aan bij dit initiatief. Iedereen is welkom voor een lekker kopje koffie, een gezellig praatje of om de vorderingen aan het ex- en interieur eens op het gemak te bekijken. Uiteraard kunt u op dat moment van de gelegenheid gebruik maken uw plannen voor een feestje of evenement aan boord van de Terra Nova te bespreken.

Verbeteringen

In onze vorige nieuwsbrief maakten wij al melding van vervanging van de mast en gieken van de Terra Nova. Vooruitlopend hierop maakte Joram Lehmann van Lehmann Scheepsrestauratie in Rotterdam, gespecialiseerd in restauratiewerk aan historische schepen, in 2014 de nieuwe mastkoker. In februari 2015 is deze op het schip geplaatst.

Voor de aanpassing van de mast en het maken van een extra giek was financiële goedkeuring van de LVBHB² ledenvergadering nodig. Omdat de vergadering pas op 7 maart werd gehouden heeft de Terra Nova enkele maanden rondgevaren mét nieuwe mastkoker maar zonder mast.

De wens was het nieuwe hijstuig zoveel mogelijk te laten lijken op het originele tuig uit 1929. Joram Lehmann deed onderzoek in het archief van Boot Leiderdorp waar de Terra Nova destijds is gebouwd en tekende op grond hiervan een nieuw plan.

Op 23 juni was het dan eindelijk zover. Wij voeren het schip naar

Jan Lock schildert de nieuwe mastvoet.

² Landelijke Vereniging tot Behoud van het Historisch Bedrijfsvaartuig

Rotterdam voor het plaatsen van de nieuwe mast en gieken. De door de LVBHB beschikbaar gestelde financiën bleken helaas niet genoeg om het hele karwei in één keer af te maken, maar toen we 10 juli uit de havenstad vertrokken konden we in ieder geval de mast en de gieken overeind zetten. Helaas moet dit met de hand, een zwaar karwei waarbij minimaal twee man nodig is.

Hans van der Haar werkt aan de staalkabels van het hijstuig van de Terra Nova.

Juist rond deze periode verscheen er in de Bokkepoet, het tijdschrift van de [LVBHB](#), een artikel over Hans van der Haar. Van der Haar heeft een kleine veertig jaar gewerkt als sloopstuurman/splitser en wil nu hij gepensioneerd is zijn ervaring inzetten ten behoeve van historische schepen. We namen contact met hem op en vroegen Hans of hij de ogen voor ons hijstuig wilde splitsen, vertelden dat er een beetje haast bij was en dat het vooral niet te duur mocht worden. Hans ging akkoord met deze uitstekende voorwaarden en heeft in slechts twee weken tijd maar liefst voor elk van de acht

verstagingen van 22 mm twee splitsen gemaakt plus nog twee voor de hijsdraden. Een compliment voor Hans van der Haar is hier zeker op zijn plaats.

Deelname diverse evenementen

We begonnen het jaar met de lezing van Johan Schaberg, schipper op de Anna Koosje, over het varen naar de Zwarte Zee. Aansluitend werd de LVBHB nieuwjaarsborrel gehouden.

In april voeren we op verzoek van Regio Zuid naar Aarle-Rixtel voor hun jaarlijkse regiodag. Deze dag stond in het teken van de recent afgeronde restauratie van Sluis 7 bij Helmond, een project wat zo'n slordige zeven miljoen Euro heeft gekost. Toch was men slechts bij hoge uitzondering bereid de Terra Nova te schutten. Twee kilometer voor Sluis 7, in Aarle-Rixtel, staat namelijk nog een ophaalbrug die niet open mag. In de politiek in de gemeente

Sluis 7 bij Helmond tijdens de voorjaarsactiviteit van Regio Zuid.

Laarbeek, waar Aarle-Rixtel onder valt, is hier namelijk nog wat onenigheid over. Enerzijds wil men de terugkeer van pleziervaart in Helmond best bevorderen, maar anderzijds mag het wegverkeer hier niet al teveel hinder van ondervinden. Voorlopig blijft de brug in Aarle-Rixtel dus dicht, waardoor het nog even wachten is voordat Sluis 7 daadwerkelijk veel gebruikt kan gaan worden. Die schutting hebben wij dus als heel bijzonder ervaren.

Op 25 mei vertrokken wij richting België om deel te nemen aan ‘Oostende voor anker’, een jaarlijks terugkerend evenement waar gemiddeld 180 vaartuigen aan deelnemen variërend van bakdekkers tot grote historische zeilvaartuigen. De Terra Nova werd druk bezocht door kinderen met hun ouders, die afkwamen op verhalenvertelster Doris Klausing die een spannend reddingsverhaal vertelde. Op de terugweg zijn we op de Oosterschelde flink heen en weer geslingerd, maar gelukkig heeft het schip geen schade opgelopen.

Op 20 juli vertrokken we naar het noorden voor een korte reeks evenementen. Voorafgaand aan de LVBHB-reünie in Musselkanaal lag de Terra Nova op 25 en 26 juli in het centrum van Groningen als deelnemer aan ZomerWelVaart.

Het verenigingsschip van de LVBHB is helaas een maatje te groot voor de verschillende vaarwateren naar Musselkanaal maar gelukkig was er een ligplaats georganiseerd in Veendam. Omdat we ruim op tijd waren brachten wij een bezoek aan de historische werf van Wolthuis in Sappemeer en lagen we een dagje in Winschoten.

De Terra Nova met de nieuwe masten in Winschoten.

Na afloop van de LVBHB-reünie was er een treffen voor historische schepen georganiseerd in Winschoten. Men is daar bezig met de oprichting van een historische haven en wil graag aan de politiek en de inwoners laten zien hoe mooi een goed gevulde kade is en hoeveel extra bezoekers dit naar een stad trekt. Op de dag van vertrek kregen we van de burgemeester van de gemeente Oldambt, waaronder Winschoten valt, een kist met streekproducten mee voor zijn collega in het Oostfriesse Leer. Dit was een geweldige gelegenheid om ons nieuwe hijstuig in te zetten. Na een prima vaartocht over de Ems arriveerden wij op tijd voor Schipper Klottje, het maritieme evenement in Leer. Daar moest de kist met streekproducten weer aan de wal worden gehesen. Dit bleek nog een hele toer doordat er een tent op de steiger stond. Met de giek helemaal dwars uit kon de lading er maar net overheen. Erg leuk om te doen en natuurlijk mooie PR voor de Terra Nova en haar nieuwe hijstuig.

Na al deze noordelijke feesten en partijen voeren we snel terug naar Amsterdam voor het grootste en, naar ons idee, het mooiste maritieme evenement: Sail Amsterdam 2015. Het is geweldig om tijdens de ‘Sail in’ met de tallships van IJmuiden naar Amsterdam te varen.

Met name voor particulieren is het door de toenemende wet- en regelgeving niet gemakkelijker geworden historische schepen in de vaart te houden. Het bestuur van de LVBHB wil daarom het varend erfgoed onder de aandacht van de politiek brengen en had circa dertig beleidsmedewerkers uit de wereld van het cultureel erfgoed op de Terra Nova uitgenodigd.

Minister Bussemaker krijgt uitleg van Thedo Fruithof over het vernieuwde register met varende monumenten in de stuurhut van de Terra Nova tijdens Sail 2015.

In Amsterdam kwam minister Jet Bussemaker van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aan boord en zij is een stuk met ons meegevaren. Misschien minder belangrijk dan de aanwezigheid van de minister maar wel heel erg leuk en (ook) op niveau (maar liefst tien meter boven het dek) waren de acrobatische toeren op de giek van Renske Endel.

Tijdens Sail lag de Terra Nova bij het technologiemuseum NEMO. Ons Bed & Breakfast arrangement werd prima geboekt en we hadden diverse palavers aan boord. De vlootshow op de laatste dag is een eeuwenoude traditie en een vertrouwd

onderdeel op SAIL en vormt iedere keer weer een hoogtepunt in het nautische programma. Met zo'n dertig journalisten aan boord voer de Terra Nova, als onderdeel van de erfgoedvloot, langs de Groene Draeck waarop de 'Admiraal van de Vloot', Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Maurits zich met zijn gezin bevond. Hij groette de kapiteins van de motorschepen, sleepboten, zalmschouwen, lemsteraken en andere vaartuigen. Bij het passeren van De Groene Draeck riep de bemanning "Leve de admiraal". Na een saluutschot gingen de zeilen even omlaag of liet de kapitein de scheepshoorn blazen. Hierna zijn wij nog met een aantal gasten naar IJmuiden gevaren voor de 'Thank you Parade'. Tallships zetten koers richting zee en worden uitgezwaaid door een groot aantal schepen. Voor de Terra Nova was dit tevens het einde van Sail Amsterdam 2015 en voor de bemanning het slot van een zeer geslaagd evenement waarbij het varend erfgoed met vlag en wimpel op de kaart is gezet.

In het najaar hadden we nog een feestje en een workshop in Woudrichem en in Dordrecht een feestje en een boekpresentatie. Tijdens ons verblijf in Rotterdam in februari maakten we een vaartochtje met student Christiaan Vermeulen. Hij maakte een werkstuk over een App voor de pleziervaart en slaagde hiervoor met een negen. Christiaan: "Prima gedaan, jongen".

Aanwezigheid traditionele zeilwedstrijden

Al verschillende jaren fungeert de Terra Nova tijdens het Yzeilen als drijvend clubhuis. Ook dit jaar weer, dus zijn we na Sail in Amsterdam blijven liggen tot begin september. Daarna opgestoomd naar het Java Eiland waar de voormalige bedrijfsvaartuigen zich verzamelden om in het weekend van 5 september een sportief rondje om het eiland Pampus te zeilen. De snelste ronde telt en dit jaar was de winnaar Stormvogel met schipper Benjamin Verboom. In 2015 geen Bietentocht en rondje Tien-gemeten voor de Terra Nova maar wel een uitnodiging deel te nemen aan Maritiem Den Bosch. Tijdens dit twee jaarlijkse nautische evenement in de Brabantse hoofdstad wordt telkens een andere behoudsorganisatie uitgelicht. Dit jaar was dat de LVBHB en de Terra Nova fungeerde als uithangbord voor de vereniging. Alle deelnemers

aan Maritiem Den Bosch krijgen een penning als aandenken. Wij zijn best trots dat in 2015 daar de Terra Nova op prijkt. Extra leuk is het omdat de penning voor de eerste keer in 3D is uitgevoerd.

Terra Nova Reis 2015

U hebt het hierboven kunnen lezen, het was een enorm druk jaar met heel veel evenementen en feestjes. Mede door deze drukte hebben wij onze geplande Rijnreis moeten annuleren.

Vooruitblik op 2016

Geschiedenis

Tot 15 juni 2016 is de tentoonstelling 'Scheepswerf Boot 1877 – 1979, Leiderdorp & Leiden' te zien in het [Leiderdorps Museum](#), de Sterrentuin, Van Diepeningenlaan 110, 2352 KA Leiderdorp. Openingstijden: woensdag 14.00 – 17.00, zaterdag 10.30 – 12.30 en zondag 14.00 – 16.00 uur. In het begeleidende boek van Warner Veltman wordt uiteraard melding gemaakt van de Terra Nova, die in 1929 daar van de helling liep. Het boek heeft de zelfde naam als de tentoonstelling, telt 78 pagina's en is een uitgave van het Leiderdorps Museum. De prijs is € 9,50 excl. verzendkosten. Te bestellen bij het museum en te koop in de museumwinkel.

Evenementen, feestjes en reizen

We beginnen het jaar met de nieuwjaarsreceptie op 23 januari met vooraf een lezing over klinken door Joram Lehmann. Op 6 februari houdt Rob Klaassen een presentatie over het Certificaat van Onderzoek. Aan bod komen onder andere de overgangsregeling, 'klaarblijkelijk gevaar' en de situatie na 30 december 2018. U bent vanaf 13.30 uur van harte welkom op de Terra Nova, afgemeerd aan de Maasstraat te Dordrecht. Voor info en aanmelden zie de [Terra Nova website](#).

Ook zijn we alweer geboekt voor een paar feestjes, zoals een familiereünie en een 50-jarig huwelijksjubileum.

Van 13 juni t/m 17 juli maakt de Terra Nova haar zomerreis. Dit jaar gaan we de Rijn, Moezel en Saar op, met als eindbestemming Saarbrücken. Een zeer aan te bevelen reis door een sprookjesachtig landschap. Er zijn nog enkele plaatsen beschikbaar. Boek snel, we mogen slechts met maximaal twaalf gasten varen. Vol is dus echt vol. Voor gedetailleerde informatie verwijzen wij u naar onze [website](#).

Natuurlijk zijn we ook van de partij bij de [42ste reünie](#) van de LVBHB die dit jaar in Vreeswijk wordt gehouden.

Onderhoud

In januari is al begonnen aan de verbouwing van de bar en in de loop van het jaar zullen we nog diverse klussen aanpakken om het nog weer aantrekkelijker en gemakkelijker te maken, zowel binnen als buiten. Verder zijn we ook plannen aan het maken om de lier voor de mast en de gieken aan te passen. Onze huidige lier is geschikt voor de mast en één giek. We willen graag uitbreiden met twee rollen zodat we ook de tweede giek met dezelfde lier kunnen

De vernieuwde bar in het ruim van de Terra Nova.

zoeken we een leuk uitstapje aan de wal waarbij de Terra Nova als uitvalbasis fungeert. Heeft u een leuk idee, bijvoorbeeld bij u in de buurt, en kan het schip er komen dan is uw suggestie van harte welkom.

Donateursbijdrage

Voor het jaar 2016 hebben we de bijdrage voor de donateurs onveranderd op € 20,- staan, wat niet betekent dat u niet meer mag geven. Uw donatie kunt u overmaken op bankrekeningnummer NL69 INGB 0677 1757 60 t.n.v. Stichting Terra Nova.

Dank

We sluiten deze nieuwsbrief af met onze oprechte dank aan iedereen die het in 2015 weer mogelijk heeft gemaakt de Terra Nova in de vaart te houden.

- De werkgroep Terra Nova.
- De werkgroep Exploitatie Terra Nova.
- Firma Van der Zouwen voor de sponsoring van ijzerwaren en lasgereedschap.
- Mark Snoek voor zijn bemiddeling voor het verkrijgen van 80 liter smeerolie van de firma Vidol.
- Firma Meis die de keuring van de brandblussers verzorgd en gesponsord heeft.
- Suzanna Markusse voor haar assistentie bij het maken van deze nieuwsbrief.
- Alle barvrijwilligers.
- De schippers.

En natuurlijk iedereen die aan de Terra Nova denkt als er iets wordt georganiseerd. We hopen dat we in het nieuwe jaar weer een beroep op u allemaal mogen doen.

Met vriendelijke groeten en de beste wensen voor een gezond en voorspoedig 2016 van het bestuur van de Stichting Terra Nova, de werkgroep Terra Nova en de werkgroep Exploitatie Terra Nova. Tot ziens aan boord of op het water.

Namens de Stichting, Jan Lock
telefoon 06 51 53 34 88

Met dank aan fotografen Marieke Davidse, Rolf van der Mark, Johan Sloots en anderen.